
TOESPRAAK TOT DE ADVOCAAT-STAGIAIRS

Bernard Derveaux, stafhouder Nederlandstalige Balie
Brussel

Jubel.be, 1 september 2022

Mevrouw de eerste voorzitter,
Mijnheer de procureur-generaal,
Dames en heren magistraten,
Dames en heren Griffiers
Heren Stafhouders,
Hooggeachte en geachte confraters,
Dames en heren,

In de eerste plaats, mevrouw de eerste voorzitter, houd ik er namens de balie aan uzelf en de leden van uw hof, de heer procureur-generaal en de leden van het Parket-Generaal en de dames en heren griffiers te danken voor de organisatie van deze plechtige zitting. In het bijzonder apprecieert de Balie in het bijzonder dat zij zich kan inschakelen in de traditie en het historisch gegroeid protocol van uw hof en in het decorum van uw plechtige zitting om de eedaflegging van de jonge toekomstige advocaten te laten plaatsvinden.

Daarnaast vind ik het bijzonder aangenaam dat deze plechtige openingszitting en de eedaflegging weer kan plaats vinden volgens de modaliteiten die golden vóór de gezondheids crisis, en we weer de vertrouwde ceremonie kunnen opnemen. Samen met u hoop ik dat wij allen, op dat vlak althans, de toekomst met vertrouwen kunnen ingaan.

Geachte toekomstige confraters en talrijke familieleden.

Enkele minuten geleden hebt u hier in de plechtige zittingszaal de eed als advocaat afgelegd. Daarmee hebt u een zeer bijzondere stap gezet in uw professionele loopbaan. Namens mijn Balie en namens de stafhouder van de Balie Leuven wil ik u daarvoor zeer hartelijk feliciteren.

Mijn gelukwensen gaan ook uit naar al wie u tijdens het parcours van uw studies en tot op vandaag gesteund hebben. Dat de wandelzaal beneden vol zit, bewijst hoe trots zij zijn dat u hebt gekozen voor een eerbiedwaardig beroep, dat van advocaat.

Het is een beroep met vele tradities, sommige eeuwenoud, sommige van meer recente datum.

Zo dragen onze advocaten bij de uitoefening van hun beroep in de hoven en rechtbanken, de toga. De toga is geen carnavalskledij. Voor advocaten symboliseert de toga waardigheid, ernst en de gelijkheid die er tijdens de behandeling van een rechtszaak moet bestaan tussen de advocaten onderling (enerzijds) en tussen de advocaat en de rechter (anderzijds). Ook de rechter draagt immers een toga.

Welnu, door het dragen van de toga stelt de advocaat zich op gelijke voet van de rechter. Hij weigert om zich tegenover de rechter onderdanig te gedragen. De rechter moet naar hem luisteren. In vroegere tijden werd deze houding van de advocaten nog treffender geïllustreerd doordat de advocaat zijn baret tijdens zijn pleidooien niet afzette (*l'avocat plaide à tête couverte*).

De kledij die u draagt, het mooie kostuum of het prachtige kleed, mogen geen invloed hebben op de kwaliteit van uw pleidooi, of hoe krachtig uw middelen zijn. Zwart staat voor afwijzing van ijdelheid; de witte kleur van de bef staat voor neutraliteit.

In de eed die u zonet hebt afgelegd hebt u zich ertoe verbonden eerbied verschuldigd te zijn aan het gerecht en de openbare overheid. U mag dit niet verstaan als een vorm van onderdanigheid, als een verbintenis om zich te schikken naar de wensen of verzuchtingen van een raadsheer of een rechter. Een raadsheer in zijn hof, maar ook een cliënt heeft niets aan een advocaat die geen mening heeft of naar de mond praat. Neen, waar het om draait is dat u zich correct en hoffelijk gedraagt, en u handelt overeenkomstig de waardigheid van het beroep van advocaat.

Vergis u niet: u moet een voorvechter van het recht zijn. U mag als advocaat gevreesd worden, of nog beter: u moet gerespecteerd worden door de kwaliteit van uw werk, door uw vlotte pen, door uw fundamenteel inzicht, maar niet door een slogan of vulgarisende tekst in een krant of een sociaal medium, of een vluchtig optreden op televisie.

De eerste Duitse Bondspresident, Theodor Heuss, onderstreepte dat de advocaten de echte avantgardisten zijn in een samenleving. Wanneer een samenleving verstijft en verstard naar zichzelf kijkt, openen de advocaten de deuren en vuren ze de intellectuele en juridische vinnigheid aan. Wanneer de maatschappij haar institutioneel evenwicht verliest en rondtolt van het ene incident naar het andere, soms ook door een mateloze of ongeordende wetgevingsmachine, is het de advocaat die wijst op de rechtszekerheid en de voorspelbaarheid van het recht. En zo zal u, samen met uw confraters, een waarborg vormen voor de preventieve werking van de rechtsstaat.

U hebt gekozen voor een veeleisend maar mooi beroep, en 124 onder jullie hebben gekozen voor de Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie te Brussel. Wij stellen vast dat de Brusselse Balie - de Stafhouder van de Franse Orde zal mij verontschuldigen dat ik voor de gelegenheid onze Orde vereenzelvig met Balie Brussel – haar aantrekkingskracht laat gelden in het hele land en dat het grootste deel van onze advocaten stagiairs niet afkomstig zijn van Brussel en Halle-Vilvoorde. Door onze samenstelling zijn we niet zomaar een typisch lokale Balie, maar vormen wij een zeer gevarieerde, unieke, professionele leefgemeenschap.

De Brusselse Balie is, in tegenstelling tot wat veel Antwerpenaars denken, de grootste van Vlaanderen. Balie Brussel, Nederlandse Orde, is met 3700 advocaten de grootste Nederlandstalige Balie, op die van Amsterdam na.

De grootte onderstreept het belang en de verscheidenheid van de Balie.

In Brussel en de rand vestigden zich vele middelgrote en grote advocatenkantoren die hun activiteiten uitoefenen op een zeer gespreid maatschappelijk veld waar de vraag naar kwaliteitsvol juridisch werk telkens groter en groter wordt. Dat leidt tot een dynamiek en tot de verdere groei van onze Balie die haar taak niet alleen vervult op lokaal vlak, binnen onze Balie, maar ook op Brussels vlak, in Vlaanderen, op nationaal en internationaal vlak.

U zal bij de uitoefening van uw beroep veel mensen helpen, met moeilijkheden en oplossingen die u uw hele leven zullen bijblijven. U zal misschien geen echte toga-advocaat zijn, maar eerder een kostuumadvocaat die voor vennootschappen oplossingen zoekt voor geschillen en crisissen, of door een goede overeenkomst constructief en vooruitziend conflicten vermijdt.

U zal de gids worden van diegene die hun weg zoeken in de meanders van het recht en de instellingen, en u zal zien dat de machtigen plots machteloos worden, de machtelozen radeloos worden, en de radelozen weer hoop krijgen.

Ik raad u aan tijdens uw stage als advocaat veel te leren, geef uw ogen de kost. Tijdens het Ancien régime in de 16e eeuw werden de advocaten in drie categorieën ingedeeld: de luisterende advocaten, *les avocats écoutants* (de advocaten stagiairs dus), de pleitende advocaten (*avocats plaidants*) en de raadgevende advocaten (*avocats consultants*). Ik wens u toe dat u een goede *avocat écoutant* wordt die niet alleen luistert naar de stagemeeester maar ook alert is voor ontwikkelingen in onze maatschappij en in technologieën, alert is voor de actualiteit. Het lijkt allemaal veeleisend maar daardoor wordt u later een uitmuntende *avocat plaidant* of een wijze *avocat consultant*. En u zal het zich nooit beklagen.

Om het internationaal karakter van onze Balie te onderstrepen, richt ik me nu even tot de advocaat van Hongaarse afkomst die vandaag samen met u de eed heeft afgelegd, die het Nederlands niet zo machtig is maar toch deze plechtige openingszitting wilde bijwonen.

Dear Colleague, today you have taken the oath and joined our Brussels Bar. I congratulate you most sincerely and wish you all the best in your future career.

Brussels is an important hub in the world, not least because of the presence of the European institutions. Your presence at this session and your oath prove the international character of the legal profession and of the Brussels Bar in particular. Thank you for that.

De advocatuur is een vrij beroep, maar wel een vrij beroep met een uitzonderlijke positie. Het Grondwettelijk Hof, het Europees Hof voor de Rechten van de mens en het Hof van Justitie van de Europese Unie hebben aan de advocaten bijzondere rechten en privileges toegewezen. Het komt ook aan u toe om de inspanningen verder te zetten die de invulling van deze bijzondere rechtspositie verantwoordt, alle dagen, en ook in een economische context die elke dag wijzigt.

Namens de Nederlandse Orde van advocaten bij de Balie te Brussel en namens de stafhouder van Balie Leuven wens ik u van ganser harte een briljante advocatencarrière toe.

Mevrouw de Eerste Voorzitter, ik dank u namens de Balie voor de tijd die u mij hebt toegestaan.

Bernard Derveaux, Stafhouder